

This question paper contains 7 printed pages]

R—436/437—2016

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Fourth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2016

PHILOSOPHY

Paper VIII

(Modern Western Philosophy)

OR

(Indian Ethics)

(MCQ+Theory)

(Wednesday, 13-4-2016)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Multiple Choice questions are having negative marks system.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) बहुपर्यायी प्रश्नांना नकारात्मक गुणदान योजना लागू आहे.

MCQ

1. Fill in the blanks (i)—(x) :

रिकाम्या जागा भरा (i)—(x) :

(i) is called the father of modern western philosophy.

(A) Locke

(B) Spinoza

(C) Descartes

(D) Hume

..... यांना आधुनिक पश्चात्य तत्वज्ञानाचा जनक म्हणून संबोधले जाते.

(A) लॉक

(B) स्पिनोजा

(C) देकार्त

(D) ह्यूम

(ii) Descarte's Mind-body theory is criticized as

(A) Ghost in the machine

(B) Empirical method

(C) Deductive method

(D) Inductive method

देकार्तच्या शरीर-मन सिद्धांतावर टीका केली जाते.

(A) यंत्रस्थ पिशाच्य

(B) आनुभविक पद्धत

(C) निगमन पद्धत

(D) विगमन पद्धत

P.T.O.

- (iii) is known as 'God Intoxicated philosopher' ?
 (A) Descartes (B) Locke
 (C) Hume (D) Spinoza
 यांना 'ईश्वराच्या प्रेमात रंगलेला तत्वज्ञ' म्हणून ओळखले जाते.
 (A) देकार्त (B) लॉक
 (C) ह्यूम (D) स्पिनोझा
- (iv) According to Spinoza, is ultimate truth.
 (A) Modes (B) God
 (C) Attributes (D) All of these
 स्पिनोझाच्या मते, अंतिम सत्य आहे.
 (A) विकार (B) ईश्वर
 (C) गुण (D) यापैकी सर्व
- (v) Locke is the father of
 (A) Empiricism (B) Rationalism
 (C) Dualism (D) Idealism
 लॉक चे जनक आहेत.
 (A) अनुभववाद (B) बुद्धिवाद
 (C) द्वैतवाद (D) चिदवाद
- (vi) book is written by Locke.
 (A) History of England
 (B) Ethica
 (C) An Essay Concerning Human Understanding
 (D) All of the above
 हे पुस्तक लॉक यांनी लिहिले आहे.
 (A) हिस्ट्री ऑफ इंग्लंड
 (B) एथिका
 (C) अँन एसे कन्सर्निंग ह्यूमन अंडरस्टँडिंग
 (D) वरीलपैकी सर्व
- (vii) is an important factor in the philosophy of Hume.
 (A) Rationalism (B) Innate Idea
 (C) Modes (D) Scepticism

ह्यूमच्या तत्वज्ञानात हा महत्वाचा घटक आहे.

- (A) बुद्धीवाद (B) जन्मजात प्रत्यय
(C) विकार (D) संशयवाद

(viii) According to Hume A causes B when

- (A) Two always occur separate (B) Two always occur inconsistent
(C) Two always occur together (D) All of these

ह्यूमच्या मते A हे B चे कारण आहे, जेव्हा

- (A) दोन्ही नेहमी वेगवेगळे घडतात (B) दोन्ही नेहमी विसंगतपणे घडतात
(C) दोन्ही नेहमी सोबत घडतात (D) यापैकी सर्व

(ix) Modern Western Philosophy is centric.

- (A) Human (B) Religion
(C) God (D) Moksha

आधुनिक पश्चात्य तत्वज्ञान केंद्रित आहे.

- (A) मानव (B) धर्म
(C) ईश्वर (D) मोक्ष

(x) After Aristotle has comprehensively discussed the concept of causation.

- (A) Locke (B) Hume
(C) Kant (D) Descartes

अॅरिस्टॉटलनंतर कारणकल्पनेचा सर्वांगीण विचार यांनी केला आहे.

- (A) लॉक (B) ह्यूम
(C) कांट (D) देकार्त

Theory

2. Explain Descarte's method of doubt.

देकार्त यांची संशय पद्धती स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Describe Spinoza's concept of substance.

स्पिनोझाची द्रव्य संकल्पने वर्णन करा.

3. Discuss Locke's refutation of Innate ideas.

लॉक यांनी जन्मजात कल्पनांचे खंडन कसे केले याची चर्चा करा.

Or

(किंवा)

Analyse Hume's theory of knowledge.

ह्यूमच्या ज्ञानसिद्धांताचे विश्लेषण करा.

4. Write short notes on (any two) :

(i) Nature of Modern Philosophy

(ii) Pantheism

(iii) Empiricism

(iv) Scepticism

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(i) आधुनिक पाश्चात्य तत्वज्ञानाचे स्वरूप

(ii) सर्वेश्वरवाद

(iii) अनुभववाद

(iv) संशयवाद.

OR

(किंवा)

(Indian Ethics)

N.B. :— (i) Attempt *All* questions.

(ii) *All* questions carry equal marks.

(iii) Multiple choice questions are having negative marks system.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) बहूपर्यायी प्रश्नांना नकारात्मक गुणदान योजना लागू आहे.

MCQ

1. Fill in the blanks from the given options :

दिलेल्या पर्यायातून गाळलेल्या जागा भरा :

(i) is one of Purushartha.

(A) Dharma

(B) Mind

(C) Health

(D) Body

- हे एक पुरुषार्थ आहे.
- (A) धर्म (B) बुद्धी
(C) आरोग्य (D) शरीर
- (ii) is the thing which is achieved in life.
(A) Wealth (B) Respect
(C) Purushartha (D) Health
- हे जीवनातील प्राप्त केलेल्या वस्तु आहेत.
- (A) समृद्धि (B) आदर
(C) पुरुषार्थ (D) आरोग्य
- (iii) Charvaka gives importance to pleasure in his hedonism.
(A) Spiritual (B) Physical
(C) Cultural (D) Religious
- चार्वाकांनी आपल्या सुखवादात सुखाला महत्व दिले.
- (A) अध्यात्मिक (B) इंद्रियजन्य
(C) सांस्कृतिक (D) धार्मिक
- (iv) said body is soul.
(A) Jaina (B) Baudha
(C) Samkhya (D) Charvaka
- यांनी 'देह हाच आत्मा' असे म्हटले आहे.
- (A) जैन (B) बौद्ध
(C) सांख्य (D) चार्वाक
- (v) According to Charvaka is the end of life.
(A) Arth (B) Kama
(C) Moksha (D) Dharma
- चार्वाकाच्या मते हे जीवनाचे साध्य आहे.
- (A) अर्थ (B) काम
(C) मोक्ष (D) धर्म
- (vi) In Jainism way of Triratna said by
(A) Bhadrabahu (B) Rishabhadev
(C) Umaswami (D) Parshvanath

- जैन दर्शनात त्रिरत्नाचा मार्ग यांनी सांगितला.
- (A) भद्रबाहू (B) ऋषभदेव
(C) उमास्वामी (D) पार्श्वनाथ
- (vii) is important to achieve the Moksha in Jainism.
- (A) Triratna (B) Mahavrate
(C) Ahimsa (D) None of these
- जैन धर्मात मोक्ष प्राप्ती साठी आवश्यक आहे.
- (A) त्रिरत्ने (B) महाव्रते
(C) अहिंसा (D) यापैकी नाही
- (viii) In Jain religion cults are consisted.
- (A) Two (B) Three
(C) Four (D) Five
- जैन धर्मात पंथ अंतर्भूत आहेत.
- (A) दोन (B) तीन
(C) चार (D) पाच
- (ix) Main principle of Jainism is
- (A) Hinsa Parmodharm (B) Ahimsa Parmodharm
(C) Tyag Parmodharm (D) Maun Parmodharm
- जैन धर्माचे प्रमुख सुत्र आहे.
- (A) हिंसा परमोधर्म (B) अहिंसा परमोधर्म
(C) त्याग परमोधर्म (D) मौन परमोधर्म
- (x) Indian Ethics is
- (A) Scientific (B) Modern
(C) Ancient (D) Applied
- भारतीय नीतिशास्त्र आहे.
- (A) वैज्ञानिक (B) आधुनिक
(C) प्राचीन (D) उपयोजित

Theory

2. Explain the characteristics of Indian moral philosophy.
भारतीय नैतिक तत्वज्ञानाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Discuss on the concept of Ahimsa.

अहिंसा संकल्पनेवर चर्चा करा.

3. State the Charvaka's ethical Hedonism.

चार्वाकांचा नैतिक सुखवाद सांगा.

Or

(किंवा)

Explain code of conduct of Sravaka and Sramana.

श्रावक आणि श्रमण यांची आचारसंहिता स्पष्ट करा.

4. Write short notes on any *two* of the following :

(i) Concept of Dharma

(ii) Rejection of Moksha (Charvaka)

(iii) Aparigraha (Jaina)

(iv) Anuvratas

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

(i) धर्म संकल्पना

(ii) मोक्ष खंडन (चार्वाक)

(iii) अपरिग्रह (जैन)

(iv) अनुव्रते.